

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea” cu „Foala Interesantă” și „Plugarul Luminat” — 120 Lei pe an, 60 Lei pe 1/2 an, 30 Lei pe 1/4 de an. Pentru țărani, preoți, învățători, mici meseriași și mici negustori: „Libertatea” cu „Foala Interesantă” și „Plugarul Luminat” 90 Lei pe an, 45 Lei pe jumătate de an. — Se pot abona și deosebit: „Libertatea” singură 60 Lei pe an, 30 Lei pe jumătate de an; „Foala Interesantă” singură 30 Lei pe an, 15 Lei pe jumătate de an.

Pentru Iugoslavia și Cehoslovacia 150 Lei pe an. — Pentru America 200 Lei (1 dollar) pe an, trimiși prin cec de bancă toți la Orăștie.

Redacția în Orăștie (Trans.) | Foale pentru popor. | Director: Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare Joi | Administrația în Orăștie (Trans.)

Să intrăm în cetățile lor.

— A neamurilor lui Marmoresch-Blank... —

Este o vorbă blăstămat de adevărată că: „banul cârmuește lumea!”. Un mare general francez a spus: Ca să înving toată lumea îmi trebuiesc trei lucruri: 1) bani, 2) bani și 3) bani!.

Asta au înțeles-o Jidanii mai bine ca ori-cine, și de aceea ei s'au aruncat peste tot globul spre deprinderile cari au mai mari izvoare de bogăție: negoțul, meseriile și băncile (naintea băncilor, cămătăria). Și ajungând a avea bani mulți, lată că și joacă ei în ciur pe toate celelalte popoare mai sărace decât ei!

Ultați-vă în largul acestei țări: Unde veți vedea Jidanii îngrămădiți în număr mai mare, să știți că acolo și sărăcia poporului e mai strașnică. Evreii îl storc de avere ca cu pompa sugătoare de sânge! Maramureșul e un ținut din cele care fac și azi mai trist această dovadă. Un fruntaș al aceluia ținut, cunoscând bine stările de acolo, întrebând de un gazetar, — a spus: „E adevărat că întreaga viața economică din Maramureș, e în mâna Evreilor! Dela pulul de găină până la marile așezăminte de bancă, toate au fost cuprinse de Evreii!”

Simțindu-se astfel singuri stăpâni pe piețele ținutului, ei stabilesc la mărfuri și la hrane prețuri cât vor de urcate, că n'au de cine se teme că o să-i silească a vinde cu prețuri cinstite.

A intra în aceste cetăți ale străinilor, și a pune pietri de temelie și unui negoț românesc, — e o faptă patriotică de mână întâi!

O așezare de piatră de temelie de acest fel, e fapta marelui firme comerciale din București Luca Niculescu, care și-a deschis o prăvălie și în acest ținut pierdut, în Sighetul Maramureșului. Luca Niculescu are prăvălii mari de manufactură (pânzării, stoffe de haine, etc.) în cele mai mari orașe din țară. Are și prin Ardeal și Bănat, și peste tot locul înfloresc, căci lucrând în mare, poate vinde mai ieftin ca negustorii mărunți. Și peste tot e mare întreprindere negustorească, care nu caută numai câștig de bani,

ci biruințe românești prin negoțul său.

Ei, bine, când Evreii din Sighetul Maramureșului, au aflat că marele negustor român își pune piciorul și în cetatea lor, — s'au speriat grozav și iute s'au adunat la sfat, au ținut sinedriu și au chibzuit, ce-l de făcut? Și știind ei că: cu bani cumpără în țara asta și pe naiba, și-au zis: Bani vrea el prin negoțul său aici, hai să-i dăm bani ca să nu vie între noi!. Și au adunat peste două milioane Lei și i-au imbiat lui Luca Niculescu, să-i pună la chimir ca „chișlig” curat, fără trudă, — dar să nu mai deschidă și dsa „dughiană de zdrențe” în Sighet!.

Ci și-au găsit omul. Sufletul de „bun Român al proprietarului, — fost și Ministru într'un guvern mai scurt de după încheierea războiului, — l-a respins dela sine cu dispreț. Și-a deschis minunata prăvălie și firește lumea aleargă la ea, că are marfă mai bună și mai ieftină ca ori-unde.

Și s'a dovedit, că și zicătoarea întemeiată pe mii și mii de pilde, că: „banul ocârmuește toate în lume”, — și-a spart capul: acolo unde este un suflet național, plin de mândrie de neam, și de dor de a-și ridica neamul, — banul nu prinde! Dacă ei e uns cu germele stricăciunii, — e lovit cu piciorul de mândrul suflet românesc!

Totuși pilda Jidanilor din Sighet ne-ar putea sluji și nouă o învățătură: Cum de tare țin ei la olaltă, cum cearcă ei ori-ce, pentru a ținea departe pe creștin, de cetățile lor!..

Noi cum ne înțelegem această ținere laolaltă și lupta pentru a-l izgoni de printre noi?

Știri politice

Mare Sfat

al tuturor Statelor cari au dus războiul împreună, alături de Franța și Anglia, — se ține în timpul de față la Londra. Sunt acolo cei mai mari bărbați politici ai zilei din Anglia, Franța, America, Italia, Japonia, — și celelalte. Pentru România grăește dl. Ministru al țării la Londra: Titulescu, un cap foarte luminat.

Se încearcă acolo a se stabili temeiul unei înțelegeri trainice între aceste state, cari să chezeșulască pacea lumii. Că dacă ele vor ținea

strâns la olaltă, — nu se va afla putere pe glob, care să cuteze a mai porni un război împotriva voinilor lor.

Și ci-că sfatul merge până acum bine. Sunt nădejdi de înțelegere. Iar această înțelegere va avea urmări bune și în alte privințe: Aceste state se vor ajuta între ele și pe tărâmul economic, negustoresc, etc.

— În Bulgaria lupte cu comuniștii. S'a hotărât confiscarea (luarea cu puterea) a averilor comuniste, între cari și un Palat al lor în Sofia. Și acum nu cutează nimeni să se apropie de acel palat, căci se spune, că e pusă dinamită sub el așa fel, că dacă cineva calcă în jurul lui, dinamita ia foc, și azvârle în aer tot palatul, îngropând sub zidurile lui pe toți câți s'au apropiat de el.

Casa în care își avea cancelariile poliția secretă bulgară, în Sofia, — a fost aruncată în aer cu dinamită. A fost omorât și Directorul acelei Poliții. Se crede că e mâna comuniștilor.

— În Belgrad (Sârbia) e frământare mare, căci se spune că fiul bătrânului ministru Passici ar fi fost amestecat în ceva lucruri urâte, în ceva înșelăciuni pe conta statului. Partidele potrivnice lui Passici, folosesc zvoana pentru a face rău guvernului și a l trânti dela putere.

Din America.

Cum lucrează și acolo streinii, să ne înșele poporul...

Românii americani să bage de seamă.

Nainte cu vre-o jumătate de an banca „Albina”, puternica și cinstita matcă a tuturor băncilor noastre din Ardeal, Bănat, Crișana, — a fost silită să trimită o Scrisoare lămuritoare către Românii din America, rugându-i să nu dea crezământ zvonurilor mincinoase ce se răspândeau printre ei cu mare zor, că — „Albina” stă rău, oamenii să nu-și mai trimită banii spre păstrare la „Albina”, ba nici bani, pentru ai lor de-acasă, să nu-i mai trimită prin „Albina”, că n'o să-i poată plăti și oamenii or să rămână fără bani!.

Am alăturat și noi în folie noastre pentru cetitorii americani, — ba am adăos și din partea noastră o scrisoare, sfătuindu-i, să nu dea nici tri parale pe minciunile răspândite pe-acolo de niște mișei, despre întâia între băncile noastre, care nu numai că nu „stă rău”, ci înflăorește și sporește într'un chip uimitor, cu toate că e mai ieftină și mai cruțătoare cu datorășii săi, decât toate băncile mari din București.

Astăzi avem naintea noastră o scrisoare a unui cinstit român ame-

rican, din New-Commerstown, scrisă băncii „Ardeleana” din Orăștie. Ii aduce la cunoștință, cu scârbă, că pe acolo agenții de trimis banii acasă și bancherii, chiar și cei Români, sfătuiesc din răspuseri pe Românii ce merg la cu bani de trimis în ținutul Orăștiei, — să nu trimită banii prin banca „Ardeleana”, ci numai prin „Vorschuss-Verein”-ul sășesc. Căci, zic acei agenți și bancheri mincinoși, „Ardeleana” nu plătește toți banii la cel cui s'au trimis, ci își oprește din ei uneori câteva sute!..

Ieri era hultă „Albina”, acum e „Ardeleana”. Și câte nu vor fi hultite la fel, despre care vestea nu a venit acasă.

Stăm adevărat în fața unei subșpări a vazel băncilor noastre românești. După un plan bine stabilit, de către isteții dușmani ai neamului și ai așezămintelor noastre românești. Și acești dușmani sunt mulți: Sunt ungurii americani, cari sunt foarte numeroși și ne sunt și acolo vrășmaș, ca și aici acasă; sunt apoi Jidanii cu gușa plină de venin față de tot ce e românesc; mai sunt și Germanii, cari sunt năcăjiți că n'am căzut în robia lor, — și-or mai fi!..

Toți aceștia sunt deprinși a culege smântâna de pe truda și câștigul Românului, și a-l face să nu creadă în nimic ce-l românesc, ci numai în strein și în așezămintele streine.

Cum și Românii americani trimit mulți bani acasă, și pentru trimiterea lor prin bănci și Agenții, ei plătesc o taxă oarecare, — agenții străini se silesc a face, ca tot acel câștig dela trimiterea de bani, să le vie lor și așezămintelor neamului lor de-acasă, — iar celor românești cât mai puțin.

De aci manevra lor de a răspândi vești rele despre băncile românești, și străduința de a sucl și capetele unor agenți români. de a trimite și ei banii prin bănci streine, nu prin cele românești.

Frații noștri români americani, să înțeleagă însă acest lucru și să nu cadă în cursele blăstămate ce li-se întind. Auziți vre-odată, ca un Evreu ori Ungur ori Neamț, să-și fi trimis banii acasă prin o bancă românească? Doamne ferește! El știe că aceea trimitere lasă o mică plată pe unde trece, și ei fac ca acel folos să cadă tot în mâinile fraților lor. Numai Românii să fie proștii, cari îndrumă acel folos tot spre punga străinului!..

Așa să înțelegeți frații americani și îndemnările ca să nu mai trimiteți banii prin banca „Ardeleana” dela Orăștie. N'a oprit această bancă nici unul om nici un ban decum „sute”, din suma ce i-a venit. Ea își primește mica răsplată

pentru-că face plata, din ce a plătit omul care a trimis banii, băncii americanii unde și a depus suma. Indemnul contra „Ardelenii” poate veni dela agenții băncii grecoteiului zgărcit Crissovion din București, care trimitea băncii să plătească sume mari pentru el, și nu-i dădea decât niște sfărături așa de neînsemnate, încât „Ardelleana” i-a trimis vorbă, că nu-l mai poate sluji între astfel de condiții (împrejurări).

Românii americani, când trimit bani acasă, să ceară anume băncii la care își duc bani, ca plata lor la mâna adresatului, *să se facă de banca românească* cutare, care e mai aproape de al lui, și nu prin băncile streine. Prin aceasta acei Români vor dovedi, că își înțeleg și ei rostul și își știu sprijini așezămintele neamului lor, — așa cum toți steinii își sprijinesc pe ale lor. Iar băncile noastre vechi românești, vrednice toată încrederea. Ele au crescut în omenie și trăesc în vechea lor omenie.

Oaspeți iubiți

a avut zilele astea Orăștia. În săptămâna trecută scriind de barbaria Jidanilor din Cernăuți, cari au navalit cu cuțitele asupra tinerului Tudose Popescu, credeam, că excursia ce studenții Cernăuțeni plănuiseră a o face prin Ardeal, nu va avea loc până mai târziu. Ce plăcută mirare am avut însă, când Vineri, după ce trimisem foaia, am primit spre seară știrea din Albaluța, că studenții Bucovineni, 18 inși, între cari și 5 dsoare studente, sunt în Albaluța, și că au în fruntea lor chiar pe Tudose Popescu și pe Radu Mironovici, foști închiși la Văcărești!

Duminecă la ora 11 au sosit la Orăștie chiar când poporul lășea din biserică. În fața bisericii rom. ort., părintele Moța i-a întâmpinat, în fața unui număr de popor, bărbați și femei, zicându-le: „Ca pe luptători creștini și români, nu vă puteam primi nicăiri mai bine, ca în fața sfintei biserici!” — și urându-le bun sosit, poporul i-a aclamat viu. Au fost conduși la curățire, apoi la ora 1 d. a. la Internatul liceului, unde au luat masa în societatea dlor profesori. Harnicul și iubitul nostru Director de Liceu dl Aron Demian, i-a salutată, ca gazdă a casei, bucurându-se de sufletul sănătos ce-l afiă în acești tineri și arătându-le ce mult nădăjduiește neamul dela dânșii, după începuturile de frumoasă muncă românească și creștinească de care au dat dovadă... A răspuns tinerul Tudose Popescu arătând finte luminoase ale planului lor de lucrare în ogorul neamului și mișcând până la lacrimi pe ascultători când a făcut mărturisirea, că ei, o parte a tinerimei de azi, ba așa crede că toată tinerimea de azi, poartă în suflet o foarte mare hotărâre, dela care nu se vor abate până nu vor vedea acest neam liberat, din cătușele nevăzute, dar prea cumplit simțite, ale robiei economice, care e în același timp robie politică și ca mână ar putea fi și robie culturală... „Pe noi azi nu ne leagă nimic de această lume, de acest pământ; sufletul nostru e închinat numai neamului nostru și liberării lui, pentru care vom trăi sau vom muri!... Dar în umilința lui de azi nu voim să-l mai vedem!...”

A fost viu aplaudat și îmbrățișat cu sufletul de toți!

După masă au fost duși cu toții la Băile din Geoagiu, unde au luat o scaldă, pusă lor gratis la îndemână de dl Ioan Branga Iun. a-rendatorul băilor. Apoi primăria orașului Orăștie, le-a oferit o gustare după scaldă și un pahar de vin, în timpul căreia gustări plăcuți tineri și dsoarele studente, au cântat mai multe cântece populare drăguțe, încheind cu puternicul „Imnul Studențesc”... care a fost viu aplaudat de foarte numerosul public ce-l asculta.

Am voit să ținem o adunare populară Duminecă după prânz, între orele 4—7, dar comandantul Garnizoanei a răspuns, la cererea făcută Sâmbătă, că nu o poate învoi, căci îngăduința, fiind noi în „zona de război” și stare de asediu, poate s'o dea numai Divizia, iar la Divizie nu se mai poate înainta cererea... De aceea ne-am mărginit a prăgăti pe de seară o Cină împreună, la care să iee parte și țărani și meserieși și negustori din loc, alături de intelectuali, în mijloc cu iubiții oaspeți. Sala dela „Coroană” (cea dela Central fiind în reparare) abia a încăput la mese oaspeții veniți să petreacă câteva cliasuri frumoase cu oaspeți așa de rari și scumpli, că acești studenți și studente bucovinene, cari au pe domni Tudose Popescu și Mironovici între ei.

S'au rostit însuflețite vorbiri, de dnl: Aron Demian, Directorul Liceului, părintele I. Moța, studentul Tudose Popescu, țărani I. Herța, dl Dr. Solomon și marele comerciant de lemne d. T. Vulpe. Vorbiri calde și pline de inimă și de credință în viitor, cari au scos la iveală, că tinerii Bucovineni, venind să vadă acest ținut, au venit să vadă totodată și ce răsunet au în Ardeal ideile și strădunițele lor, lupta lor? Ei se duc deplin încredințați, că și aici inimile sunt pline de același dor de luptă, și pe care o așteaptă, pentru a ridica poporul nostru din starea umilită în care se afiă azi față de neamurile streine și mai ales față de lacomul și hrăpărețul popor iudovesc.

În vremea cinei, care a durat până la ora 2 noaptea, tinerii au cântat, foarte plăcut și înălțător, cântece naționale și populare, iar la cererea ascultătorilor, corul studenților a cântat de 2 ori Imnul Studențesc, zgomotos aplaudat de toți cei de față!; apoi dsoara studentă medicinistă Ștefanescu, a cântat cântece populare fermecător de dulci și cu o voce admirabilă, răpind inimile ascultătorilor, cari au coperit-o cu bogate aplauze; tot solo a cântat dl Dr. Solomon, dinstinsul nostru cântăreț din loc, îndelung aplaudat.

A fost o seară în care s'a unit admirabil plăcutul cu folositorul: au plăcut cântările și au fost de folos cuvântările.

— Luni tinerii și dsoarele studente, au mers la Cugir, ca să vadă frunța comună care a făcut prețiosul dar de 5%, vagoane lemne pentru arderea cărămizilor pe sama Casei Studențești și să-l ducă mulțumirea în numele studenței! Au fost primiți foarte călduros de frații cugireni, cari le-au dat o masă în Casina Fabricii, apoi i-au condus să vadă Fabrica de fier.

Iar Luni seara s'a adunat tineretul aflător în oraș, la o petrecere cu joc în sala „Central”, petrecându-și bine.

Marți tinerii escursionisti au cercetat Atelierele de țărărie din O-

răștie, fiind încântați de lucrurile frumoase ce se fac în ele.

Mercuri dimineața am plecat la Hunedoara, de aci azi Joi am plecat la Deva, mâine Vineri la Brad, apoi se întorc la Orăștie să plece cu vagonul special ce îl au, la Vinț, și de aci spre Sibiu, Făgăraș, Brașov, etc. Peste tot locul lumea să-l primească cu drag, căci sunt tineri luptători creștini, plini de nădejde.

Inimi de Cristoși...
— Răsunet la chipul lui Tudose Popescu în suferință, publicat în Foala Interesantă din săptămâna trecută.

*Studenților, voi sunteți
Cu inimi de Cristoși...
Voi vreți scăparea țării
De răi și păcătoși.*

*Nainte 'n lupta sfântă,
Măcar că drumul e greu,
Cu voi e tot poporul
Cu toți e — Dumnezeu.*

*Noi nu vrem sugrumarea
Străinilor cinstiți,
Dar nici în țara noastră
Să fim batjocoriți.*

*Că inimile noastre
Plâng jalnic și ne dor
De chipul lui Tudose
Popescu — răbdător.*

*Nainte dar, înainte!
Voi, inimi de Cristoși,
Veni-va mântuirea
La bine credincioși.*

*Destul ne-a fost calvarul
În statul unguresc,
Acum vrem OMENIE
ȘI SUFLET ROMÂNESC!*

Alți oaspeți dragi.

Societatea culturală „Ateneul Popular Tătărăși” din Iași, cercetează Ardealul, Bănatul și Crișana în zilele acestea. E o grupă de 500 de cărturari, bătrâni și tineri, ai cetății culturale a Moldovei, cari vin pe la noi pentru a ne cunoaște și dându-ne prilej a-i cunoaște. În 17 Iulie au fost în Târgu-Murăș, în 19 în Cluj, în 21: Oradea-Mare, în 22 Arad, în 23 Timișoara, în 24 Reșița, în 25 Lugoj, în 26 Blaj, 27: Sibiu, 28 Avrig și Brașov, în 29 la Băile Tușnad.

Firește trecând așa în galop prin ținuturile atât de întinse, abia au timp de stat 3—5 ore într'un oraș. Totuși și în acestea câteva ore, li s'a arătat și li se arată peste tot locul toată căldura inimilor de frați cari se îmbrățișează cu ale lor inimi de frați.

„Negustorul Român”

este numele unei foi noi ce a început să fie scoasă la Iași, ca organ de apărare al negustorilor români față de mulțimea de negustori streini. Numărul întâi e plin de suflet românesc și creștin. El se adresează către conducătorii partidelor politice, arătându-le că, în ce privește negoțul țării, noi Românii mergem din rău în tot mai rău: În trecut — spune numita gazetă, — trăia în țara aceasta o clasă de negustori și industriași români, cari înfrumusețau orașele noastre cu firmele lor românești, (table de prăvălie), cu negoțul lor cinstit, cu grija ce-o purtau pentru toate așezămintele obștești, ca: spitale, școli, etc. Bisericiile de pe vremuri, cari astăzi se dărâmă și pe lângă care treceți nepăsători, au fost zidite și întreți-

nute de acele frumoase bresle de pe vremuri, ca: negustorii pescari, olăari etc.
Așezi stele lași sunt pline cu sume de mii în care furnică de 10 băni de prăvălie, fără ca un bănuț să rămână în.

Acești muncari faceți ceva din cele ce făceau negustorii Români de altă dată? Vădit că nu. Văți amestecat cu ei, cu toate geșeturile lor și ați uitat de noi, puștini cari am mai rămas.

Acum, când această țară are nevoie să fie întărită în lăuntru după cerințele neamului nostru, lăsați cerințele „străinătății”, „civilizației”, „umanitarismului” și multe de aceste, luptați pentru recucerirea orașelor, care astăzi sunt înstrăinate, și veți binemerita dela patrie!

Cu astfel de gânduri bune, cu îndemnuri sănătoase, pornește la drum foala „Negustorul Român” din Iași (Str. Nicolina 108). Li dorim spor și viață lungă.

Pentru „Casa Studenților”.

Vrednicul tiner A. Anderco, din Ieud, elev pe cl. VII. a Liceului „Eminescu” din Satu-mare, care ne-a mai trimis 210 Lei publicați în numărul 25 al „Libertății”, — ne-a trimis acum de nou bani pentru „cărămizile” dela Iași, dar de data asta o sumă mult mai frumoasă: 1200 Lei.

— Din Polana-Sibiului, ne-a trimis dl Nicolae Muntean, învățător, Președintele Reuniunii economilor de oi și de pământ, 700 Lei, scriindu-ne:

Domnule director! Mișcați până în adâncul sufletelor noastre de lăpădărea de sine a tinerilor noștri studenți universitari dela Iași, cari prin sudarea feții lor vor să-și clădească locul scump, din care sigur are să se reverse cea mai nefățărită dragoste față de noi, poporul scumpei noastre țări, — trimitem și noi ajutoarele de mai jos.

„Casa Studenților” din Iași nu va fi un „Palat” împodobit cu argintării, aurării, lașitate, falsitate, minciună, etc., cari fac podoaba multor palate din zilele noastre, ci va avea ca podoabe: modestia, munca, dreptatea, cinstea desăvârșită, dragostea de neam, de patrie până la jertfirea de sine ceea ce lucrătorii palatului au și dovedit! Au dăruit:

Ivan D. Oprean, Nrul casei 1045, Lei 100, Dumitru Stoian, Nr. 499, Stan Muntean, 379, Ioan Vonica, 1270, Gh. Oariu, 1096, Dumitru Șerb, 340, Nic. Muntean, 1116, Ioan Ban, 1180, Aron Ban, 740, Nicolae Muntean, iav., Ioan Ghișe, 959, Constantin Dobrotă, 524, Nicolae Oprean, 330, Ilie Mănișu, 247, Constantin Stoian, 436, Nic. Dănilă, 52, Dumitru Bănuț, 999, Constantin Dănilă, 1115, Dumitru Dănilă, 523, Dumitru Radu, 329, Ioan Branga, 1066, Constantin Dobrotă, 437, Ioan Dăncilă, 1277, Ioan Vonica, 935, Nicolae Șerb, 1278, Dumitru Șerb, 201, D. Muntean, 257, Ioan Ruchi, 1091, Vasile Băja, 826, Constantin Bodean, 578, Ioan Șerb, 281, — toți câte 20 Lei. De tot 700 Lei.

— Din Năsăud ne-a venit, prin tinerul George Scridon, absolvent al Liceului, 1000 Lei, și o scrisoare prin care ne spune, că, conduși de aceleași bune simțăminte pentru studenții dela Iași, — tinerii clasei a 8 a, cei mai mulți fil de țărani, au aranjat o petrecere cu joc, în 12 Iulie, în firul căreia trei tineri: George Scridon, Artene Mihăilașiu și Iuliu Morariu, au făcut felurite „licitații” de obiecte, cari li-au dat un câștig de 1000 Lei,

pe care Vi o trimitem, ca să fie puse și de noi câteva cărămizi în zidurile „Casa Studenților”, din Iași, ca să sfârșită prin o muncă singură în felul ei, a studenței de acolo, în rându-

ile careia vom intra si noi in curand...

In Cugir, frumosul dar de 2 stangii...

Au ajutat la carul la adunarea lemnelor...

Au ajutat cu manile: Elevii de liceu: Titi Balut, Crisan, Capantala...

Au daruit cate jumătate (1/2) jumătate stangin lemne...

Au daruit câte un sfert (1/4) stangin: Gh. Berian, Ion Lupuțiu, Mihai Gustin...

Au dat câte 15 și 10 bucăți: Const. Bratu, com., Avr. Oltean, Tr. Lupea, Gh. Romosan...

Câte 5 bucăți (și mai puține): Gh. Mărginean, Ioan Dubleş, A. Cărpinișan...

Au mai trimis următorii ajutoare în bani: Botoș Marcu, șeful gării Daneș...

Di M. Grecu, secretar a daruit 50 Lei, N. Lupu, prof. 50 lei; N. Florescu, teolog abs. 45 lei...

De tot la „Libertatea”: Lei 13.688

Cuvântul „jidan”... Din Hunedoara... EST. 14

Di Ioan, Murgu, conducătorul cărții funduare din Hunedoara...

Di Murgu voia să-l încredințeze pe judele Reisz, că n'a avut de gând să-l jignească...

Urmarea a fost, că funcționarul român Murgu a fost dat în judecată de judecătorul Dr. Reisz...

Și tribunalul din Deva, desbătând în 30 luni a. c. procesul, a aflat „vinovat” pe di Ioan Murgu...

Iacă o judecată curioasă! — care credem că nici nu va fi întărită de instanța mai înaltă la care va ajunge.

Nu știm cum s'o pricepem. A vrut tribunalul din Deva să dea o pildă sperietoare pentru cei ce se ating de sfânta porodiță cu nas colorat...

Iată cum pricina noastră cu Evreii, se aprinde tot mai tare!

Școala practică de contabilitate și cooperativă...

Se primesc a urma învățătura în această școală, fii de țărani gospodari, recomandați de băncile populare sau cooperativele...

Băncile populare și cooperativele de tot felul din aceste județe, sunt rugate a căuta, sfătui și recomanda școalele...

Elevii fac 9 luni lecții la școală, după care vor fi trimiși în practică, la așezăminte...

După absolvire, elevii vor merge să lucreze la așezăminte cari i-au trimis...

La școală elevii sunt interni (trăesc toți la un loc, în casele școlii) și primesc: locuință, baie, masă, luminat, încălzit etc.

Cei cari doresc să urmeze cursurile acestei școli, vor înainta, până la 10 Sept 1924...

În Mănăștur, jud. Caraș-Severin, tinerii elevi ai Liceului „C. Brediceanu” din Lugoj au jucat de Sfântul-Petru o piesă teatrală...

Farmacia Vlad din Orăștie, Piața Prințul Carol (lângă Liceul A. Vlaicu), condusă azi de proprietarul însuși, Virgil Vlad...

ceeni și le aduc laudă pentru a-

pat-o din mână și a căzut pe ruda cărului...

Au alergat îndată pompierii (focarii) nostri voluntari și echipa de soldați-pompieri ai casarmei...

Indreptare. În numărul 20 al „Libertății” (15 Maiu) s'a scris la „Noutăți”...

Primim din partea dlui preot ortodox, din Secușeni o scrisoare care lămurăște...

Cei-ce știu ceva despre Mihai Arsi din comuna Seceani, fost soldat în Rgt. 33...

„Bobărnaci”. — Volume de „Bobărnaci” foarte plină de glume frumoase, sănătoase și cuvințioase...

Dentist Dr. S. Seidner dă consultații în ORĂȘTIE, Piața Aurel Vlaicu 7 (încet, deasupra prăvăliei Ioan Rob). — Plombe. — Scoatere de dinți, fără durere. — Regulare de dinți. Punere de danturi. (17) 8-10

AU SOSIT și primim zilnic noul transporturi din renumita

țiglă „BOHN“ de Jimbolia.

Nu cumpărați până nu vă convingeți asupra calității acestora (79) și asupra prețului ieftin stabilit.

Reprezentanța pentru Banca „Ardeleana“ & Co. Orăștie și jur: Depozit de scânduri și lemne de construcție, țiglă și ciment în Orăștie.

Volume de „Foi Interesante“ mai avem numai puține

legate la oală în cărți mari, de 210-220 pagini, cu sute de chipuri frumoase, cu poezii, nuvele, povești și glume, și anume:

„Foaia Interesantă“ de pe anii 1908, 1909, 1910, 1911, 1919, 1920, 1921, 1922 și 1923, pe care le trimitem franco-recomandat pentru 20 Lei un volum ori care.

Volume de pe alți ani, nu mai avem. — Banții se trimit înaintea!

2 servitoare, cari au mai

fost în serviciu, se caută pentru Hotelul „CENTRAL“ din Orăștie, cu 1 August. — A se anunța la: (67) 2-2 Daniel Kartmann, hotelier.

Casa nr. 25 din str. Berului în Orăștie,

e de vânzare din mână liberă. Sită din 3 odăi, bucătărie, grajd, șură și grădină mare. Se poate lua în samă îndată.

Informații în casă. (78) 1-2

0 garnitură de treerat,

cu motor de 4 cai putere și un MOTOR de 11 cai putere, sunt de vânzare la Gheorghe Fărcaș în Sebeșul-săsesc, Strada Vasile Moga nr. 24. (43) 3-4

Vânzare de casă

în ORĂȘTIE, în stradă bună, aproape de piață; sită din o locuință la stradă cu 4 camere, bucătărie etc.; o locuință în curte cu 3 încăperi, pivnițe, grajd pentru 6 vite, grădină, fântână, etc., toate în stare foarte bună. E potrivită pentru un funcționar, negustor de bucate și econom. — Informații în prăvălia (66) 2-3 IOAN ROB

De vânzare:

o vie de 2 jugăre și pământ arabil 4 1/2 jugăre la 1 1/2 km. de Sebeșul-săsesc, pe șoseaua Vinjal de jos.

Văduva GRECU Sebeșul-săsesc. (77) 1-1

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că dreptul de vânzător al Composesorului „foștii Iobagi Jiu“ partea dreaptă din comuna Lupeni, se dă în arândă prin licitațiune publică pe timp de 3 ani, care va avea loc în 30 August a. c., ora 2 a. m., în localul primăriei din Lupeni.

Prețul strigării 1500 Lei. Vadiu 10%. Condițiuni mai detaliate se pot vedea la secretarul acestui Composesorat (în oficiul primăriei Lupeni).

Lupeni, la 14 Iulie 1924. Ioan Voin, secret. compos. Petru Voin, președinte.

Primăria orașului cu consil. Hunedoara.

Nr. 1254-1924. (73) 1-2

CONCURS

Pentru întregirea postului de consilier, devenit vacant prin demisionare, la orașul Hunedoara, publicăm din nou concurs și invităm doritorii de a ocupa acest post, să își înalțeze cererile până la 31 August 1924 inclusiv, primăriei orașului nostru.

Cererile au a fi instruate în conformitate cu dispozițiunile articolelor 5-8 din Regulamentul pentru aplicarea Statutului funcționarilor publici.

Retribuțiunile sunt cele stabilite în normele de salarizare pe baza încadrării ce se face de Ministerul de Interne.

Curentul electric necesar la iluminarea locuinței, se dă de oraș gratuit, având a se solvi numai taxa către Stat după curentul electric consumat.

Hunedoara, la 16 Iulie 1924. TEOFIL TULEA, primar.

A apărut în editura „Librăria Poporală“ din Turda Nr. 1-5 din Biblioteca Românească, (73) și conține: 1-6

„AVRAM IANCU“

Viața și faptele lui de vitejie, pe înțelesul poporului, de Teodor Mureșan, prof. în Turda. Cuprinsul: Nașterea și copilăria; Anii de școală; Anii de fapte vitejești; Anii de amărăciune și durere; Sfârșitul lui Iancu; Câteva lupte povestite de el însuși; Avera lui Iancu; Un bătrân din Vidra despre Iancu; Marșul lui Iancu; Iancu și Moșii; Iancu și Ungurii; Iancu și Kossuth; Iancu și Turde; Carele Iancului; Iancu și Clujul; Mormântul lui Iancu; Armele Iancului; Până fu Iancu. — Volumul costă numai 16 Lei, plus porto postal, și se poate comanda dela: „Librăria Poporală“ din Turda

2 învățăcei se primesc în prăvălia (bolta) de manufactură, băcănie, pielărie și ferărie a subscrisului

(71) 2-3 Petru Bărsan, com. Bozovici (j. C.-Sev.)

Nr. 7/1924. (76) 1-1

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc aduc la cunoștință publică, că în procesul Dr. Alexandru Scharer, avocat, pentru 380 Lei capital și acces, și înregistrat la judecătoria de ocol din Orăștie sub Nr. 1775 din 1922, licitație pentru vinderea mobilelor sechestrate și anume: stelașe, tarabă, mobile, etc., se va ține la 28 Iulie 1924, la orele 3 d. m., în Cugir.

Orăștie, la 10 Iulie 1924. GÖDRI, exec. jud.

Se află de vânzare un *Pianino* în Orăștie, strada Posta veche nr. 7. Doritorii să se adreseze la subscrisul. — Tot aci de vânzare o vie de 1/2 jugăr, în partea de hotar zisă „Holumb“.

(65) 2-2 Mator WOLFF

Nr. 723-924. (68) 2-2

Edict de licitație.

Primăria comunei Sereca dă în arândă dreptul de adunat vată la moara comună cu 2 petri, pe timp de 3 ani, adică dela 1 Noiembrie 1924 până la 31 Octombrie 1927, prin licitație publică orală și cu oferte închise, care se va ține la ziua de 3 August 1924, ora 10 a. m., la casa comună Sereca.

Doritorii de a licita au a depune 10% vadiu în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile. Ofertele închise se primesc înainte de începerea licitației orale.

Prețul de strigare 12.000 Lei. Condițiunile detaliate se pot vedea la oficiul notariatului Beriu, în orele oficioase.

Sereca, la 14 Iulie 1924.

Nicolae Gridan, Ioan Morancea, notar cerc. primar.

Învățăcel pentru meseria de FIERAR, se primește la subscrisul. Vârșă 15 ani, școala cel puțin cu a primară (4 cl.)

ILIE LUPȘA, m. ferar (69) 2-3 Orăștie, str. Căstăului, 7.

Târgul din Geoagiu-de-jos.

Târgul săptămânal de vite și marfă din Geoagiu-de-jos se va ține în fiecare zi de Marți.

Cumpărătorii din depărtări sosesc la timp, — dacă vin cu trenul care sosește la halta Romoș-Geoagiu dinspre Teiuș seara la ora 17-27 și noaptea la ora 208 iară dinspre Arad seara la ora 18-31 și noaptea la ora 3-54.

(22) 8-10 Primăria com.

Of tica, boala de plămâni, piept, scuipat de sânge, tuse, paliditate, se vindecă prin Siropul Vêrtes, remediul cel mai eficace. — 4 sticle, necesare pentru o cură, 300 Lei franco, după trimiterea înainte prin postă dela Farmacia Vulturului din Lugoj, Nr. 33. (1058) 18-

„Banca Comercială și Industrială Deva“

în Deva, Str. Regele Ferdinand I. 9.

Telefon Nr. 58. Adresa telefonică: Devabanc.

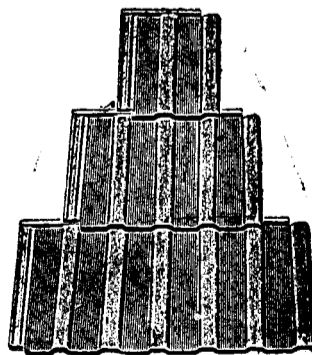
Capital: Lei 5,000.000.—

FACE: operațiuni de bancă: Acoară credite în cont-curent, scontează cambii, primește depuneri spre fructificare pe termen și la vedere, în condițiunile cele mai favorabile, gajuri de efecte publice și acțiuni, zăloage, ordine de plată în toate orașele din țară, finanțări și participațiuni, etc.

Operațiuni comerciale (pe cont propriu și în comision); — cumpărări și vânzări de cereale (grâu, porumb, fasole, orz, ovăș, făină, etc.) și altele.

(970) 10-

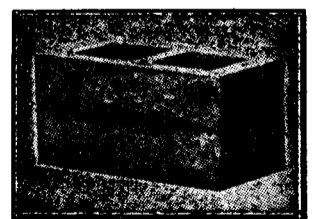
Fabricate de ciment din Fabrica I. Herța ORĂȘTIE (Str. Prundului):

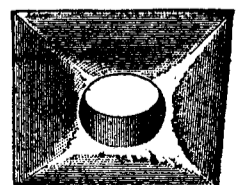
Nou model de țiglă din ciment, în mărime de 38/22. Să lățue pe 33 cm.

Adăpătoare (vălăe) din beton pentru adăperea vitelor, l. 160/45 cm.

Cărămidă americană pentru zidit, mai ales la pivniți, din beton.

Accoperitor (vârf) de horn, în mărime după dorință.

(1109) 8-10

IOAN HERȚA

fabrică de țiglă din ciment în Orăștie, Str. Prundului (față cu târgul de vite).